

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

10.07.2015. Nr. 1220143665/A1416

Uz precizēto TAP VSS-1119

Uz 03.07.2015. Nr. 8.69.1/4317

Finanšu ministrijai
Valsts ieņēmumu dienestam

*Par Ministru kabineta noteikumu
projektu "Noteikumi par nodokļu
maksātāju un nodokļu maksātāju
struktūrvienību reģistrāciju Valsts
ieņēmumu dienestā" (VSS-1119)*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi 2015. gada 3. jūlijā no elektroniskā pasta adreses: Kristine.Gabuza@vid.gov.lv saņemto precizēto Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" un nesaskaņo to, jo joprojām nav ņemti vērā LPS izteiktie iebildumi un no izziņas ir noprotams, ka projekta autori nemaz nav mēģinājuši vai nav vēlējušies pēc būtības minētos iebildumus ņemt vērā, atkārtotam LPS 26.06.2015. vēstulē nr. 1220143665/A1354 papildus izteiktos iebildumus, tos papildinot un vēršot uzmanību, ka uz visiem iebildumiem pat nav sniegtas atbildes izziņā:

1. Atkārtoti lūdzam organizēt sanāksmi ar LPS un Valsts zemes dienestu, jo no precizētajiem dokumentiem ir viennozīmīgi secināms, ka Valsts ieņēmumu dienesta un Finanšu ministrijas speciālisti nav izpratuši nekustamo īpašumu objektu kadastra numuru un kadastra apzīmējumu būtību, īpašumu iespējamās struktūras, īpašnieku iespējamās struktūras un tās papildu iespējas, kuras būs arī Valsts ieņēmumu dienestam, ja kadastra apzīmējumi tiks norādīti atbilstoši objektu būtībai, un kuras atļautu Valsts ieņēmumu dienestam veikt preventīvās darbības attiecībā uz iespējamiem negodprātīgiem nodokļu maksātājiem, vienlaikus pasargājot godprātīgos nodokļu maksātājus. Pretēji izziņā paustajam, noteikumu projekta pielikumi nav precizēti tādā veidā, lai būtu viennozīmīgi interpretējami kadastra apzīmējumi. Lūdzam precizēt noteikumu projekta pielikumu redakcijas (noteikti – 2.; 3.;

[illegible]

☐ Struktūrvienība atrodas ēkas, kurā nav telpu grupu, daļā:	Ēkas kadastra apzīmējums:
	Struktūrvienības platība m ² :
	Ēkas kadastra apzīmējums:
☐ Struktūrvienība atrodas ēkas, kurā ir telpu grupas, visās uzskaitītajās telpu grupās:	Telpu grupas kadastra apzīmējums/ (-i):
☐ Struktūrvienība atrodas ēkas, kurā ir telpu grupas, telpu grupas daļā:	Telpu grupas kadastra apzīmējums:
	Struktūrvienības platība m2:
	Telpu grupas kadastra apzīmējums:

2. Lūdzam atkārtoti izvērtēt – vai prasības, kas ietvertas noteikumu projektā attiecībā uz nekustamā īpašuma īpašnieku un jo īpaši kopīpašnieku piekrišanu struktūrvienības reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienestā, ir adekvātas, it īpaši gadījumos, kad valsts ir viena no kopīpašniecēm, vai gadījumos, kad kāds no kopīpašniekiem ir miris vai ilgstoši uzturas ārzemēs, vai tā pastāvīgā dzīvesvieta ir ārpus Latvijas, vai kopīpašnieku skaits ir lielāks par 10 vai pat lielāks par 100. Turklāt precizētajā noteikumu projektā ir ietverta atsauce, ka tajos gadījumos, kad nodokļa maksātājs kā fiziskā persona ir deklarējusies konkrētajā adresē, tad nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana nav nepieciešama, kas nozīmē, ka spēkā esošajā dzīvesvietas deklarēšanas sistēmā, kura nepārbauda personas tiesības deklarēt savu dzīvesvietu konkrētā adresē, minētās noteikumu projekta normas būs viegli apejamas. Lūdzam tomēr izvērtēt jau saskaņošanas sanāksmes laikā lūgto – paredzēt nodokļu maksātāju fiziskās darbības vietām un struktūrvienībām tādu pat sistēmisko pieeju, kāda ir radīta attiecībā un īpašnieku attiecībām ar tām fiziskajām personām, kas deklarē dzīvesvietas, proti, īpašnieka tiesības ērti un vienkārši iegūt aktuālo informāciju par savā īpašumā deklarētajām personām. Uzskatām, ka tādā pašā veidā ir jāparedz īpašniekiem tiesības ērti un vienkārši iegūt aktuālo informāciju par savā īpašumā Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētajiem nodokļu maksātājiem un to struktūrvienībām, nevis jāliek iesniegt īpašnieku piekrišanas. Turklāt no noteikumu teksta nav izprotams, vai šīs rakstiskās piekrišanas nodokļu maksātāji, kuriem ir obligāts pienākums lietot Valsts ieņēmumu dienesta EDS sistēmu, drīkstēs iesniegt kā

skenētus dokumentus vai arī tie būs jāiesniedz fiziska papīra dokumenta veidā. Tomēr abos gadījumos par dokumenta autentiskumu Valsts ieņēmumu dienests nespēs pārliecināties un, tāpat kā līdz šim, kad piekrišanas netika prasītas, būs jāsazinās ar īpašnieku pašu. Turklāt – tādā veidā ar Ministru kabineta noteikumiem privātpersonām tiek uzlikts par pienākumu rakstveidā apliecināt mutiskus līgumus vai vienošanās, kuras paredzētas Civillikumā. LPS ieskatā valstij būtu jābūt konsekventai un gadījumā, ja nodokļu maksātāja struktūrvienības reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienestā tiek pieprasīts iesniegt īpašnieka piekrišanu, tad analogiski – īpašnieka piekrišana ir jāpieprasa pirms fiziskā persona deklarē savu dzīvesvietu. Savukārt tā kā noteikumu projekta 19.punkts paredz, ka “ja nodokļu maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā elektroniski, šo noteikumu 10. punktā minētos dokumentus nepievieno”, nav samērīgi tiem nodokļu maksātājiem, kuri reģistrēsies klātienē, uzlikt par pienākumu iesniegt īpašnieku piekrišanas, savukārt tiem, kuri reģistrēsies elektroniski, šādas piekrišanas nepieprasīt. Vienlaikus vēršam uzmanību uz to, ka noteikumu projekta anotācijā ir minēts, ka noteikumu projekts “paredzēs ātrāku un ērtāku reģistrāciju/izslēgšanu Nodokļu maksātāju reģistrā, samazinās administratīvo slogu”, bet prasība iesniegt nekustamā īpašuma īpašnieku piekrišanu palielinās administratīvo slogu, kopīpašnieku gadījumā – pat ļoti būtiski, turklāt jau šobrīd ir iespējams apgalvot, ka kopīpašnieku struktūras dēļ virknē gadījumu pat nebūs iespējams izpildīt noteikumu projektā paredzētās prasības. No izziņas ir noprotams, ka Valsts ieņēmumu dienests īsti nav izpratis lūguma būtību.

3.Tā kā noteikumu projektā it kā ņemts vērā LPS iebildums un ir svītrotā norma, kas paredzēja fiziskajām personām pienākumu iesniegt dokumenta, kas apliecina tiesības veikt konkrēto saimniecisko darbību, kopiju, tomēr nav ņemts vērā LPS iebildums pēc būtības – ka šādi dati Valsts ieņēmumu dienestam ir jāiegūst pašam no attiecīgajiem valsts reģistriem vai no institūcijām, kurām valsts ir deleģējusi attiecīgo darbību, tad izsakām jaunu iebildumu – atkārtoti lūdzam noteikumu projekta 14. punktu izteikt šādā redakcijā:

“14. Fiziskām personām – pašnodarbinātajiem, uz kuriem attiecas profesionālās darbības jomu reglamentējošie normatīvie akti, kuros noteiktas īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošajiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā nodokļu maksātāju statusā, šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minētās reģistrācijas lapas iesniegšanas brīdī un visā reģistrācijas periodā ir jābūt tiesīgiem darboties konkrētajā profesijā kā saimnieciskās darbības veicējiem. Valsts ieņēmumu dienests informāciju par tiesībām darboties konkrētajā profesijā pārbauda automātiski, saņemot un savietojot datus no attiecīgajiem reģistriem.”

4.Saistībā ar LPS jau izteikto, bet vērā neņemto iebildumu – paredzēt tiesības atteikt reģistrāciju, ja pēc būtības ir konstatējama pretruna ar citās valsts informācijas sistēmās reģistrētajiem datiem, piemēram, telpu grupā pilnā platībā tiek reģistrēta struktūrvienība – bērnudārzs, bet citā reģistrā šī pati telpu grupa pilnā platībā ir reģistrēta kā veterinārmedicīniskā iestāde, izsakām jaunu iebildumu: lūdzam noteikumu projektu papildināt ar jaunu punktu šādā redakcijā:

“Valsts ieņēmumu dienests līdz _____ izveido automātisko monitoringa sistēmu, nodrošinot tā rīcībā esošo datu par struktūrvienību atrašanās vietu, nodokļu maksātāju deklarēto darbību veidu un citas pieejamās informācijas salīdzināšanu ar citās valsts informācijas sistēmās esošajiem datiem, tai skaitā par attiecīgajiem kadastra objektiem. Nesakritību gadījumā Valsts ieņēmumu dienestam ir pienākums lūgt papildu informāciju no attiecīgajiem valsts reģistriem vai nodokļu maksātāja vai pienākums nosūtīt konstatētās nesakritības rīcībai attiecīgajiem valsts reģistriem.”

Tāpat pievienojamies Tieslietu ministrijas izteiktajam, bet vērā neņemtajam iebildumam.

5. Noteikumu projekta 4.2.1. punktā ir noteikts, ka tiks reģistrētas tikai “no valsts budžeta finansētās institūcijas”. Lūdzam informēt – kur, kā nodokļu maksātājiem būs jāreģistrējas no pašvaldības budžeta finansētajām institūcijām, kurām nav jāreģistrējas Uzņēmumu reģistra reģistros. Spēkā esošie noteikumi prasa reģistrēt “no budžeta finansētās institūcijas”. No izziņas ir noprotams, ka Valsts ieņēmumu dienests nav izpratis lūguma būtību.

6. Lūdzam attiecībā uz struktūrvienībām precizēt pielikumus, atdalot informāciju, kas jāsniedz par fizisko struktūrvienību, no informācijas, kas jāsniedz par virtuālo struktūrvienību – tīmekļa vietnēm. Pašā pirmajā saskaņošanas sanāksmē Valsts ieņēmumu dienests šo solīja izdarīt, tomēr tas nav veikts.

7. Atkārtoti uzsveram, ka joprojām neesam saņēmuši nekāda veida atbildi par LPS 05.01.2015. vēstulē nr. 120143665/A005 minēto, tas nav atspoguļots arī izziņā:

“Judikatūrā ir vairākkārtīgi nostiprināta atziņa par valsts pienākumu lietot, turklāt lietot savlaicīgi, tai pieejamos datus, bet, piemēram, jau tiesību akta projektā VSS-922/ TA-3077 “Informatīvais ziņojums “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanas jautājumiem un ietekmi uz nodokļa iekasēšanu, ja telpu grupām netiek ievēroti Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumos nr. 1620 “Noteikumi par būvju klasifikāciju” noteiktie lietošanas veidi”” (izsludināts 20.09.2012.), cita starpā Tieslietu ministrija ir konstatējusi:

“Valsts zemes dienests, lai iegūtu sākotnējo informāciju par iespējamiem pārkāpumiem, ir savietojis Valsts ieņēmumu dienesta sniegtos

datus par reģistrētajām struktūrvienību adresēm un Uzņēmumu reģistra sniegtos datus par reģistrētajām komercsabiedrību juridiskajām adresēm ar Kadastra informācijas sistēmas datiem par ēku un telpu grupu lietošanas veidiem.

Kopumā no Valsts ieņēmumu dienesta ir saņemti un apstrādāti 93345 ieraksti par reģistrētām struktūrvienību adresēm. Analizējot saņemtos datus un savietojot tos ar Kadastra informācijas sistēmas un Valsts adresu reģistra informācijas sistēmas (turpmāk – Valsts adresu reģistrs) datiem, tika secināts, ka 10% gadījumos jeb 8996 juridiskām personām reģistrētā struktūrvienības adrese neietver ne ēkas numuru, ne telpu grupas numuru, bet tikai norādi uz ielu”.

Tāpat konstatēts:

“Tikai 8,93% jeb 7855 gadījumos struktūrvienības adrese satur norādi uz konkrēto telpu grupu, bet tikai 4375 ierakstu gadījumā norādīta adrese ir oficiāli reģistrēta Valsts adresu reģistrā. No sasaistītiem ierakstiem 1650 gadījumos (37,7%) telpu grupas lietošanas veids norāda uz saimniecisko darbību:

- 772 telpu grupām, kuras norādītas kā struktūrvienību adreses, ir reģistrēts lietošanas veids “vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības telpu grupa”;
- 558 telpu grupām reģistrēts lietošanas veids “biroja telpu grupa”;
- 139 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “cita, iepriekš neklasificēta, telpu grupa”;
- 81 telpu grupai ir reģistrēts lietošanas veids “ārstniecības un veselības aprūpes iestāžu telpu grupa”;
- 39 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “rūpnieciskās ražošanas telpu grupa”;
- 25 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “viesnīcas telpu grupa”;
- 15 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “plašizklaides pasākumu telpu grupa”;
- 10 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “izglītības iestāžu telpu grupa”;
- 9 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “sakaru, stacijas, termināļa telpu grupa”;
- 2 telpu grupām ir reģistrēts lietošanas veids “sporta telpu grupa”;
- 2630 gadījumos telpu grupas, kurām ir reģistrēta struktūrvienības adrese, lietošanas veids reģistrēts “dzīvojamās mājas telpu grupa”.

Savukārt Valsts ieņēmumu dienests 29.08.2014. vēstulē nr. 8.3.1-3/69859 atzīst:

“VID rīcībā nav informācijas par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem, kuros ir norādīts katra objekta lietošanas veids (telpu grupas lietošanas veids, ēkas galvenais lietošanas veids, ēkas tips), kā arī šobrīd nav nekādas sasaistes starp nodokļa maksātāja struktūrvienībām un būvju un telpu grupu kadastra apzīmējumiem, kā arī nenotiek datu apmaiņa ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu”.

Lūdzam informēt – vai Tieslietu ministrijas konstatētās problēmas jau ir novērstas. Tāpat lūdzam informēt, kad ir uzsākta vai kad tiks uzsākta datu apmaiņa ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu.

Valsts nedrīkst savus pienākumus pārlīkt uz nodokļu maksātājiem, tai pašai ir pienācīgā veidā jālieto visa tās rīcībā esošā informācija, aizbildinājums, ka informācija ir kādas citas valsts iestādes rīcībā, nevis Valsts ieņēmumu dienestā, neiztur kritiku.

Priekšsēža p.i.

Mudīte Priede

10.07.2015. 11:28

1868

Sanita Šķiltere, Padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
67326633, 26313528, sanita.skiltere@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.